

gaarden en eiken- en kastanjabossen, daarboven begint het hooggebergte met naaldbossen, kale bergweiden en bergbloemen.

Het bruisende centrum van Genua

Genua is het economische en culturele centrum van de regio. Er wonen zo'n 630.000 mensen, circa 40% van de totale bevolking van Ligurië. De levendige stad is een fascinerend vat vol tegenstellingen: in de bochtige steegjes staan fraai gerestaureerde barokpaleizen, achter afbladderende gevels gaan elegante winkels schuil en chique cafés liggen bij alledaagse, drukke marktjes. Genua, ooit een van de rijkste steden van Italië, heeft economisch geleden onder de neergang van de zware industrie en de

scheepsbouw. Tegenwoordig staat de stad bekend als dienstencentrum. De oude haven is volledig opgeknapt: het in 1992 geopende Acquario – het grootste zeeaquarium van Europa – is inmiddels een van de populairste toeristische attracties van Italië. Ook de sporen van het roemrijke verleden zijn in Genua nog goed te zien. Van de middeleeuwse bloeitijd getuigen de kathedraal San Lorenzo en veel romaanse kerken. In Via Garibaldi staan de prachtige *palazzi* van de Genuese bankiers, die tot in de 18e eeuw tot de rijkste kooplieden van Europa behoorden.

Levendige steden en idyllische dorpen

Ook veel andere Ligurische steden hebben een interessant historisch centrum.

Het lange zandstrand maakt van Varigotti een van de beste badplaatsen aan de Italiaanse Riviera

1 Chique straten met paleizen – Via Garibaldi en Via Balbi

Kaart: ► G 3 en kaart 2; Stadsplattegrond: blz. 36

Zeevaart, handel en bankzaken hebben een stempel gedrukt op de geschiedenis van Genua. Men keek hier altijd naar de horizon; van het onvruchtbare achterland viel nauwelijks welvaart te verwachten. Als middeleeuwse handels- en zeerepubliek kende de stad een eerste bloeiperiode. Vanaf de 16e eeuw floreerden vooral de banken. Als bankiers van de Spaanse kroon vergaarden de adel en financiële elite van Genua een enorme rijkdom.

Onder leiding van admiraal Andrea Doria koos Genua in 1528 de kant van Karel V. Door dit verbond werden de Genuezen, vindingrijk in het ontwikkelen van innovatieve financiële producten, de belangrijkste geldschietters van de Spaanse kroon. Ook zij profiteerden van het fortuin dat de Spanjaarden met de verovering van Amerika vergaarden. Van de 16e tot de 18e eeuw circuleer-

den de waardepapieren van de stad winstgevend in Europa en was Genua een tijdlang de rijkste stad van het continent. De paleizen aan Via Garibaldi en Via Balbi getuigen nog altijd van de luxe van weleer.

Via Garibaldi

De tegenwoordig autovrije Via Garibaldi werd in de 16e eeuw aangelegd als exclusieve woonwijk voor Genuese bankiers. Aan weerszijden staan *palazzi* uit de laatrenaissance en de barok. Elk detail is een teken van welstand en status: de met reliëfs versierde portalen, de antieke motieven van de pilasters, zuilen, triomfbogen en friezen, en de uitbundig beschilderde interieurs. Aan de meeste *palazzi* lag hetzelfde basisontwerp ten grondslag: het portaal en de vaak met fresco's versierde entree zijn verbonden met een representatieve binnenplaats. Dikwijls bevindt zich aan de achterzijde van het gebouw nog een tuin, die hoger

Een en al planten en op de achtergrond de zee: in de Giardini Hanbury

boeren uit de buurt. Dat was het begin van de commerciële snijbloemeteelt in

deze streek, die al gauw Riviera dei Fiori ('Bloemenriviera') werd genoemd.

Informatie

Museo Bicknell ²³: Via Bicknell 3, Bordighera, ma.-vr. 9.30-13, 13.30-16.45 uur, gratis toegang.

Giardini Hanbury: Ventimiglia, wijk La Mortola, www.giardinihanbury.com, open 9.30-16, voorjaar/najaar tot 17, 's zomers tot 18 uur, toegang € 7,50, half mrt.-eind juni € 9. Bereikbaar met de lijnbus vanuit Ventimiglia richting Ponte San Luigi, halte Largo Sandro Pertini (Via Cavour 39), doordeweeks 8, 9.30, 12.30, 13.30 en 14.30, terug 10, 13, 14, 14.55, 18 en 19.55 uur. Mooiste bloeitijd: apr.-half mei.

Duur: reken op anderhalve dag om alles op uw gemak te kunnen bekijken: een halve dag voor San Remo, twee uur voor Bordighera, drie uur voor Villa Hanbury en de reistijd tussen de verschillende plaatsen.

Vervoer

In Bordighera en Villa Hanbury te voet, in San Remo te voet en met de stadsbus. Vervoer tussen de plaatsen en van Ventimiglia naar Villa Hanbury met de auto of met lijnbussen. Voor het traject San Remo-Bordighera-Ventimiglia kunt u ook de trein nemen.

13 Idyllische paden langs de kust – wandelen in de Cinque Terre

Kaart: ► kaart 3; Overzichtskaartje blz. 102/103

Eeuwenlang lagen de Cinque Terre vrijwel buiten de bewoonde wereld. Het moeilijk toegankelijke gebied van de 'vijf dorpen' in het uiterste zuidoosten van de Riviera was alleen maar met de boot of via smalle ezelpaden bereikbaar. Tegenwoordig worden de Cinque Terre jaarlijks door duizenden toeristen bezocht.

Gekleurde huisjes verdringen zich aan kleine baaien, daarboven rijst de steile kust op, waarvan de hellingen ooit waren beplant met wijnstokken en olijfbomen. Er is geen nieuwbouw die de kust ontsierd, en er loopt geen weg langs de zee. De kleine dorpen **Monterosso** (zie blz. 100), **Vernazza** (zie blz. 104), **Corniglia** (zie blz. 104), **Manarola** (zie blz. 105) en **Riomaggiore** (zie blz. 106) zijn alleen door een in tunnels verborgen spoorlijn en oude voetpaden met elkaar verbonden. En dat moet ook zo blijven. De Cinque Terre staan tegenwoordig op de

Werelderfgoedlijst van de UNESCO en genieten als nationaal park bijzondere bescherming.

Avontuurlijke wandelpaden

Slechts een klein gedeelte van dit gebied wordt tegenwoordig nog voor landbouw gebruikt, want het werk op de steile heuvels met terrassen is zwaar en levert weinig op. De belangrijkste inkomstenbron van de bewoners is het toerisme geworden. Vooral bij wandelaars genieten de Cinque Terre wereldwijd bekendheid, want de oude verbindingswegen tussen de dorpen leiden door een ongekend mooi landschap. U hebt hier een weids uitzicht over zee en de vegetatie is bijzonder afwisselend.

De smalle, vaak rotsachtige paden van de Cinque Terre zijn geen gemakkelijke wandelwegen. Goed schoeisel, bij voorkeur lichte wandelschoenen, is beslist noodzakelijk. Vooral in het voor- en najaar is het op de paden onaangenaam